

1/2.

ad.- E-268/1998.
MTA ikt.szám:E M L É K E Z T E T Ő

Code: MTA-empl.sum

A "nátriumhiányos vagy káliumdús táplálás", a "sócserék" kárainak az elhárítása és tudatosítása szükségességéről a Magyar Tudományos Akadémia Elnöki Titkárságán 2001. december 5-én megbeszélésekről.

Jelen vannak:

- Dr. Pannonhalmi Kálmán, az MTA Elnöki Titkárság vezetője, élettan tanár;
- Tejfalussy András okl. mérnök, az AGROANALÍZIS TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG Környezetvédelmi- és Gazdaságosság Ellenőrző Központja PJT elnöke;
- Varjas András okl. fizikus, a GRADIENS INNOVÁCIÓS LABOR Tudományos Szolgáltató PJT igazgatója.

/. Jelenlétük dr. Szabó Dezsőnek "A mellékvesékéreg biológiája". c., 81 korábbi tudományos értekezést alapként hivatkozó, összefoglaló tanulmányában is (TECHNIKA A BIOLÓGIÁBAN 8. kötet. Szerkesztette: Dr. Csaba György; Medicina Könyvkiadó, Budapest) további adatokat találtak, hogy a kálium túladagolása erősen káros az egészségre .

A Dr. Szabó Dezső által közölt mérési eredmények szerint ugyanis: mind a patkányok, mind az emberek mellékveséje tönkrement, amikor ételleik rendszeresen nátriumhiányosak vagy káliumdúsak voltak. E tanulmány hangsúlyozza azt, hogy a nátriumhiányos vagy káliumdús étrendtől "A különböző stresszhatások kivédésére a szervezet képtelenné válik".

Az általa leírt egészségkárosodás menete és tünetei a következők:

"... A mellékvese károsodása a kiváltó okra való tekintet nélkül elsődleges mellékvese-elégtelenséghez vezet...
 A csökkent glukokortikoid-termelés következtében kialakul a glukózképzés zavara, mely elégtelen zsír- és cukorfelhasználással párosul. idővel nátriumdeficit jön létre. A kialakuló elektrolitzavar a szövetekben ozmózis-zavarhoz vezet. Az extracelluláris (sejten kívül lévő) térből víz vándorol a sejtekbe. Dehidráció (kiszáradás, víztelenedés) következtében csökken a keringő vérmennyiség, a vér viszkozitása (a vér, mint folyadék belső surlódása, sűrűsége) növekszik. A keringés romlik, majd a vese véráramlásának zavara a glomerulusfiltráció (a vese kéreg-állományán átszűrődés) csökkenéséhez, végül a veseműködés elégtelenségéhez vezet. A mellékvese-károsodás miatt elégtelen kortikoszteroid-termelés következtében részben az ismertett mechanizmusok alapján alakulnak ki az Addison-kóros betegek tünetei. A felsoroltakhoz még a bőr és a nyálkahártyák fokozott pigmentációja (festőanyag képződése) járul.
 ... Primer aldosterizmusban (Conn-szindróma) esetén elsődleges a fokozott aldosteron-szekréció (az aldosteron hormon termelő mirigy aldosteron termelése), melynek hátterében leggyakoribb a magánosan vagy többszörösen előforduló mellékvese adenóma (mirigyhámából kiinduló "jóindulatú" daganat)...
 ... A klinikai képet magas vérnyomás, szív- és veseelváltozások, izomgyengeség jellemzi. Nátrium visszatartás, fokozott kálium-ürítés ... a leggyakoribb laboratóriumi leletek.
 Az extracelluláris folyadék-mennyiség csökkenése, a plazma-tér fogat csökkenése, a vénás pangás ugyancsak a vese vérellátásának csökkenéséhez, ezen keresztül fokozott renintermeléshez, majd

Code: Em.MTAsum1a . / .

fokozott aldosteron-szekrécióhoz (aldosteron túltermeléshez) vezethet.". Renin: a vérrellátásban károsodott vese kéreg-állományában képződő proteolytikus /rothadással járó/ enzim!

- II/. Jelenlévők szerint a fentiek megfelelnek az általuk korábban megvizsgált klinikai és növényélettani tolerancia mérések adatainak:
- 1./ Az "EMLÉKEZTETŐ a káliumleadással kapcsolatos (államigazgatási mérési adatok MTA-nál való közös megtekintésén alapuló) tanácskozásról" tárgyú (E-285/1998 MTA.Eln.Titk. sz.) dokumentum, a káliumtúladagolás hatását ellenőrző klinikai mérések szerint, a kálium vizes oldatának bevitelénél, 0,8 gramm káliumleadás felére korlátozza a veseműködést. A kálium tablettával bevitele esetében pedig az ennél sokkal kevesebb is nagy gyakorisággal gyomorfájást és gyomornyálkahártya-károsodást idézett elő a klinikai ellenőrző mérések alkalmával.
 - 2./ A Magyar Tudományos Akadémián 1998. április 30. felvett EML7.MTA EMLÉKEZTETŐ tárgya: Az Antirandom-módszerrel végzett műtrágyázási káliumhatásvizsgálati egyetemi műtrágyakísérlet jelentésének (MTA 458/82/4.1.) eredeti mérési adatok alapján, méréstani szempontból felülvizsgálata volt: Ezen mérés eredeti módszertani és technikai vezetője, jogosult kiértékelője, Tejfalussy András javaslatára. A tolerancia-mérési adatok ellenőrzése alapján az MTA szakértői azt állapították meg, hogy a káliummal "táplálással" káliumdúsá telt növények saját maguk is képtelenné lettek a táplálékkal és/vagy a környezetük megváltozásával előidézett stresszhatások kivédésére.

- III/. Az emlékeztetővel az aláírók felhívják az illetékesek figyelmét a következőkre: a./ a bebizonyosodott mérgező hatásai miatt, "mérge kategóriába" célszerű sorolni minden talajkezelési vagy étkezési célú kálium vegyületet. b./ Be kell tartatni az MSZ-01-10007-82. magyar szabványt, ami minden étkezési célú sóban tiltja a kálisót. c./ Különleges ételízesítőként, "gyógytápszerként" sem engedhető a "sócsere" (az, hogy az étkezési konyhasót részben vagy egészben kálisóval helyettesítik). d./ Célszerű jelen emlékeztetők alapján a tananyagokat és szakmai kiadványokat is megfelelően korrigálni. e./ A nagyszámú egybehangzó mérés-eredmény bizonyítja, hogy téves volt egyes tudományos körökben az a vélelem, hogy ellenkező hatás érhető el a nátriumhiányos vagy káliumdús táplálékkal; felül kell vizsgálni kalibráltság, ill. megbízhatóság szempontjából mindazon méréseket, amelyek a téves vélelmet megalapozták. Valószínűleg az ún.(mezőgazdaságban elterjedt) "random mérési elrendezések" zavaró hatása okozta a műtrágyázási mérések hibás értékelését (a tévedés lehetősége a random kezelési elrendezéses parcellák egymásra való zavaró áthatása miatt gyakori). Emiatt az emlékeztető aláírói azt szorgalmazzák, mint korábban is, hogy a kutatóintézetek térjenek át a nemzetközi szabadalmat elnyert biztosabb antirandom mérések, és annak tolerancia-optimum-kiszámítási programjai alkalmazására.

- IV. Miután a kálisó hatásai ellenőrzésénél az AGROANALÍZIS TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG a Környezetvédelmi Minisztérium jogelődje I-1077/90.KTM. sz. megbízása és a korábbi Országgyűlés Szociális és Egészségügyi Bizottság felkérése alapján folytatta jelen kérelhárítási munkát, a Ptk. 484-487. alapján jelen emlékeztetőt megküldi e szervezetek részére tájékoztatásul, s fent javasolt intézkedések szorgalmazása végett. Emellett az internetes AGROANET.FW.HU honlapon közlésezi.

Variás András

Dr. Pannonhalmi Kálmán